

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av Saltåskolan
anpassad gymnasieskola
i Södertälje kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Saltåskolan anpassad gymnasieskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Saltåskolan anpassad gymnasieskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att all personal får den kompetensutveckling de behöver för att kunna ge alla elever ett anpassat stöd.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **5 juni 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till Skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:3392) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap**Författningsstöd**

1 kap. 4, 5, 9 - 10 §§, 2 kap. 9 - 10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§, 18 kap. 2-3, 8, 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade gymnasieskolan (GySär13), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevassistenter och elevhälsa samt av inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn gör en bred uppföljning av olika aspekter i utbildningen och har en övergripande bild av elevers kunskapsutveckling i ämnen och ämnesområden. Undervisningens kvalitet och förutsättningar följs upp genom samtal med lärare i olika forum samt i viss mån genom lektionsbesök. Rektorn har kännedom om elevernas individuella progression och har även sammanställningar som gör att hen får en sammantagen bild av kunskapsresultat inom varje kurs.

Rektorn gör bedömningar av vilka styrkor och utvecklingsbehov som finns i verksamheten samt genomför förbättringsåtgärder och fördelar resurser. En styrka, som rektorn har identifierat, är att skolans verksamhet är tydligt inriktad på att uppfylla utbildningens syfte vad gäller att förbereda eleverna för aktiva livsval och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Rektorn bedömer också att det är framgångsrikt att skolan bedriver ett samlat arbete som även studie- och yrkesvägledaren deltar i. Ett av de utvecklingsbehov som rektorn har identifierat handlar om utformningen av utemiljön som utifrån aktuell elevgrupp behöver utvecklas ytterligare då eleverna har ett behov av trygga och meningsfulla sammanhang med möjlighet till lek, rörelse och rastaktiviteter. Analysen visar att för att kunna ge fler elever möjligheten att vistas utomhus måste miljön utformas på ett nytt sätt och arbetssätten vidareutvecklas. Bland annat planerar rektorn för en utemiljö där eleverna erbjuds odling och utvidgad trädgårdsskötsel. Rektorn har även konstaterat att även om merparten personalen utformar och anpassar undervisningen så att eleverna får goda möjligheter att, utifrån sina förutsättningar, nå så långt som möjligt enligt utbildningens mål, så har personalen skiftande erfarenhet av och kompetens för att undervisa den aktuella elevgruppen. Därför har rektorn påbörjat nyrekrytering för att höja lärarbehörigheten. Rektorn har också organiserat för elevhälsan och personalen att ha ett samarbete kring utmaningar i verksamheten för att stärka elevers möjligheter att nå målen.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med det tydliga syftet att lärmiljön ska vara tillgänglig. Rektorn har kunskap om att lärmiljön behöver anpassas, både fysiskt och pedagogiskt, för att möta elevernas behov. Kartläggning av elevernas behov utgör grunden för anpassningar av lärmiljön. Den pedagogiska tillgängligheten främjas av att rektorn ser till att personalen i stora delar har kompetens att möta elevernas behov och organiserar undervisningen så att struktur och pedagogiska strategier bidrar till tillgängligheten. Undervisningslokalerna är fördelade, möblerade och utrustade utifrån olika elevgruppers behov och ett löpande förändringsarbete pågår. För att möta de behov som finns av återhämtning och att elever ska kunna arbeta avskilt har skolan

iordningställt rum för detta. För en grupp elever som behöver något ytterligare än det skolan tidigare haft att erbjuda har skolan skapat en särskild rastlokal för att eleverna ska stanna på skolområdet och att aktiviteterna ska få eleverna att vara mer med varandra. Då skolan har fått och kommer att få ytterligare elever med ett större behov av omfattande stöd uppstår ett behov av att utvärdera och anpassa exempelvis skolgemensamma morgonsamlingar, eftersom flera elever har svårigheter att delta och att elever kan uppleva otrygghet före samlingen i hallen. Det råder dessutom oklarhet kring om dessa samlingar är obligatoriska eller inte.

Rektorn organiserar utbildningen så att den möjliggör flexibilitet så att eleverna kan läsa en kombination av ämnen och ämnesområden. De flesta elever läser antingen ämnen eller ämnesområden, men vissa elever kombinerar båda. Det finns också möjlighet för enstaka elever att läsa ämnen från grundskolans sista år på skolan.

Rektorn tar tillvara personalens kompetens men ser inte till att all personal får den kompetensutveckling de behöver. Rektorn planerar så att personalens behörighet och erfarenhet används på ett sätt som ger en reell kompetens i alla klasser och har på så vis skapat en organisation som möter elevernas behov. Till exempel har personalen på skolan lång erfarenhet av arbete i den anpassade gymnasieskolan även om inte alla har den formella behörigheten och personalomsättningen är relativt låg. Rektorn planerar och genomför även kompetenshöjande insatser för att möta de behov verksamheten har, exempelvis genom nyrekrytering av behöriga lärare för att på så sätt kunna höja den samlade behörigheten i lärargruppen. Ytterligare exempel på kompetenshöjande insatser är att en lärare utbildar sig till speciallärare och att Specialpedagogiska skolmyndigheten har hållit i digitala utbildningar. Däremot omfattas inte elevassistenterna av den kompetensutveckling som bedrivs på skolan. Trots att elevassistenterna arbetar nära elever med stora behov av stöd i sociala sammanhang får de varken handledning, mer än undantagsvis, eller fortbildning i exempelvis förhållningssätt vid utåtagerande beteenden, tecken som stöd eller diagnoser. Visserligen har rektorn beslutat om en mötesorganisation med syfte och mål, där lärare ses utifrån verksamhetens behov, men klassteammöten med lärare och elevassistenter samt möten med elevassistenter och ledning med syftet att höja kvaliteten på undervisningen är under fortsatt utveckling. Elevassistenterna uttrycker också ett behov att samlat få samtala med varandra och lärarna om olika frågor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att all personal får den kompetensutveckling de behöver för att kunna ge alla elever ett anpassat stöd.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn visserligen planerar och organiserar så att lärare i viss mån får ta del av handledning och utbildning inom de områden där rektorn har identifierat behov av det, men elevassistenterna omfattas endast undantagsvis av sådana insatser. Elevassistenternas roll i undervisningen är betydelsefull. För att kunna ge eleverna ett gott stöd behöver samtlig personal ha den kompetens som krävs för att möta varje elevs behov och goda möjligheter att samverka med varandra gällande planering, kring utmanande situationer och förhållningssätt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet kartlägger elevassistenternas behov av kompetensutveckling och stöd. Kartläggningen kan sedan ligga till grund för planering av kompetenshöjande insatser och utbildning. Exempel på sådana kan vara handledning av speciallärare, kurser i tecken som stöd eller om diagnoser. Det gäller inte minst för att möta ett utåtagerande beteende. Sådana insatser kan med fördel kombineras med att rektorn ser till att elevassistenterna får ett adekvat stöd från den undervisande läraren och att lärare och elevassistenter regelbundet kan samverka med varandra för elevernas möjligheter att nå målen.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen.

4 kap. 1 c § gymnasieförordningen (2010:2039).

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa,

elevassistenter och elever samt i observationer och inkommen dokumentation.

Struktur

Undervisningen har en tydlig struktur som är välbekant för eleverna och syftet tydliggörs för eleverna. Strukturen hjälper eleverna att förstå vad som skall göras under dagen och under lektioner och strukturen är den samma oavsett lärare, så att det blir förutsägbart. Exempelvis följer varje dag en tydlig och återkommande struktur med en inledande samling i klassrummen där eleverna ansvarar för att presentera bland annat dagens schema och lunch utifrån sina förutsättningar. Lektionerna börjar med någon form av gemensam uppstart där lärarna bland annat presenterar vad eleverna ska arbeta med, hur arbetet ska gå till och vem de ska arbeta med. Under såväl samlingen som lektionsintroduktioner stöds de muntliga genomgångarna av bildstöd och konkret material. Lärarna tydliggör syftet med olika arbetsmoment. Lärarna talar med eleverna om vilken kunskap de ska utveckla i olika arbetsmoment och kopplar ofta arbetsmoment till elevernas vardag eller framtida liv. Vissa lektioner har praktiska moment som är yrkesförberedande och lärare talar exempelvis om att momentet skulle kunna vara en del av ett framtida yrke eller hur olika beteenden skulle påverka hur eleven skulle bli bemött på en framtida arbetsplats. Lektionerna har tydliga avslut där någon form av tidshjälpmedel ofta används för att visualisera för eleverna att ett moment är slut. Lärare repeterar också med eleverna vad de har gjort under lektionen och vad eleverna ska göra efter lektionen och skapar på så sätt överblick och sammanhang för eleverna. Vidare möjliggör lärarna för eleverna att samarbeta och lära tillsammans. Till exempel när eleverna arbetat med en gemensam keramikuppgift där var och en kan arbeta på sitt sätt och samtidigt bidra till hela gruppens upplevelse. Alla elever får följa processen och sedan tala om det gemensamma resultatet.

Variation och stimulans

Undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation som stimulerar elevernas lust att lära och lärarna anpassar nivån på undervisningen så att den utmanar elever och möter elevers behov. Lärarna utgår ofta från elevernas intressen och erfarenheter för att undervisningen ska bli begriplig och meningsfull samt kombinerar teoretiska och praktiska moment. Eleverna får också tillfällen till repetition och möjlighet att känna igen innehållet i undervisningen genom ämnesövergripande arbetssätt eftersom samma tema behandlas i flera ämnen, då samma moment återkommer till exempel vid bakning eller vid arbete med dagens tecken. På så sätt väcker lärarna nyfikenhet och en bredare förståelse samt visar hur olika ämnesområden kan hänga samman med verkliga situationer. Lärarna skapar en balans mellan förutsägbarhet

och utmaningar genom att inom ramen för det välkända, lägga till utmaningar i den omfattning och takt som är lagom för elevgruppen och de enskilda eleverna. Undervisningen anpassas av lärarna så att den utmanar elever och möter elevers behov. Till exempel har skolan ett gemensamt trafikprojekt som är både teoretiskt och praktiskt. Eleverna i en elevgrupp får exempelvis träna på att gå över ett övergångsställe som ritats upp i klassrummet och i en annan elevgrupp talas om körkort.

Lärarna ger ett aktivt lärarstöd så att eleverna förstår vad de ska göra och kommer i gång med sitt skolarbete och använder hjälpmedel i den omfattning eleverna har behov av. Lärarna ger elever instruktioner både i grupp och enskilt. Instruktionerna är utformade utifrån elevgruppernas sammansättning och individualiseras vid behov. Personalen och eleverna är tillsammans under hela skoldagen som till exempel under raster och gemensamma måltider där personalen hjälper eleverna att tolka situationer och tar tillvara på tillfällen för lärande i vardagen. Lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Eleverna blir stärkta exempelvis genom att lärare uppmuntrar dem både på gruppnivå och individuellt, och genom att lärare konkret pekar på vad eleverna faktiskt kan och har lärt sig samt vad de behöver kunna eller kan göra i framtiden med sina kunskaper. Vidare har lärarna en generell förväntan att elever ska utveckla kunskaper och förmedlar dessa förväntningar i undervisningen, både till hela gruppen och individuellt. Lärare använder sig av individanpassade hjälpmedel så som bilder, scheman och tecken som stöd i kommunikationen för att möjliggöra för eleverna att ta till sig lektionens innehåll. Lärare som undervisar i ämnesområden kommunicerar med varje elev på det sätt som eleven behöver och använder en bredd av metoder då ett allt större antal av skolans elever har kommunikativa utmaningar. Elevassistenterna använder alternativa kommunikationssätt men erfarenhet och kunskap varierar.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§, 18 kap. 2–3 och 19 a §§ skollagen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter, huvudmannen och elever samt i observationer och i inkommen dokumentation.

Deltagande i samhällsliv

Personalen bedriver ett arbete som ger eleverna möjligheter att förbereda sig för att kunna delta i samhällslivet som aktiva medborgare. Målsättningen är att alla elever ska tillägna sig en större självständighet och utgöra en självklar del av samhället. Studie- och yrkesvägledaren bidrar med kompetens i de delar som rör arbetslivsorientering och samarbetar med lärarna kring exempelvis hur arbetslivsorientering kan inkluderas i undervisningen. Studie- och yrkesvägledaren deltar också i undervisningen kring exempelvis arbetslivsfrågor, ekonomi, rättigheter och skyldigheter på en arbetsplats. Samarbetet resulterar i att lärarna planerar in aktiviteter inom ramen för de arbetsområden som är aktuella under läsåret, så att exempelvis ett studiebesök hos Arbetsförmedlingen ingår i ett sammanhang och bearbetas i undervisningen. I undervisningen utgår lärare och assistenter från sin kännedom om eleverna när de talar om till exempel olika sätt att vara en del av en arbetsgemenskap. Det är viktigt att eleverna kan fråga om de inte förstår, att eleverna vet vad man kan tala om på kafferaster och att det före arbetsplatsförlagt lärande (APL) eller praktik finns tid att samtala om vad man som elev behöver veta för att lyckas. Eleverna förbereds inför övergångar till vuxenlivet och det kan ske på olika nivåer genom att personal till exempel uppmuntrar och motiverar eleverna att först självständigt förflytta sig på skolans område för att elever senare ska åka kommunalt. Lärarna integrerar också ett könsperspektiv i arbetslivsorienteringen där eleverna får möjlighet att tala om exempelvis kvinnor och män i yrkeslivet men också om samtycke och integritet. En del i detta är att lärarna har god kännedom om elevernas behov och att situationer i elevernas vardag blir föremål för samtal. Till exempel har personal samtalat med elever om strategier för att kunna be om samtycke för kramar.

Personalen genomför ett planerat arbete så att eleverna får erfarenheter av lokalsamhällets arbets- och kulturliv. Genom Studie- och yrkesvägledarens kontaktnät har eleverna god tillgång till APL-platser eller praktik på arbetsplatser. Förberedelser inför APL eller praktik och uppföljning av APL och praktik fungerar på skolan. Lärarna har en kontinuerlig kontakt med eleverna under APL och genomför besök. Dessutom träffar skolans avgångselever Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och vissa elever besöker dagliga verksamheter för att påbörja en personlig kontakt inför kommande deltagande. Lärarna planerar och genomför aktiviteter så att

eleverna får möjlighet att utveckla olika förmågor och förbereder eleverna för ett aktivt deltagande i samhällslivet. I undervisningen får eleverna diskutera kring och får praktiska erfarenheter av begrepp såsom ansvar och självständighet. Eleverna tränar till exempel på att tvätta händerna, ställa in i diskmaskin, tvätta kläder, göra budget och samtalar om vad pengar räcker till. Eleverna ges också möjlighet att träna på att använda digitala verktyg och att söka och värdera information, eleverna vet till exempel att webbsidor med många små fönster som automatiskt öppnas kanske inte är så seriösa.

Trygghet i sociala sammanhang

Personalen arbetar aktivt för att skapa en trygg miljö där eleverna ska känna sig trygga i social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen. I undervisningen arbetar personalen främjande med tryggheten genom att stärka relationerna och skapa ett tillåtande klimat där eleverna vågar fråga och uttrycka sig. Personalen kartlägger elevernas trygghet genom enkäter men även genom dagliga avstämningar med eleverna och rektorn analyserar vilka behov som finns för att öka elevernas trygghet i sociala sammanhang utanför den egna undervisningsgruppen. Analysen har visat att eleverna är trygga i sina undervisningsgrupper och att det främjande och förebyggande arbetet med att skapa goda relationer med vuxna och varandra är välfungerande och bidrar till elevernas lust att lära. Kartläggningarna har också visat att det förekommer att elever med ett utåtagerande beteende i både den egna undervisningsgruppen och i andra sociala sammanhang skrämmer andra elever och skapar otrygghet. Därav har rektorn och lärarna ett förebyggande och åtgärdande arbete med en förändrad inskolningsprocess av nya elever samt att de har skapat möjligheter för elever att gå utomhus eller byta lokal efter behov av avskildhet. Eleverna har möjligheter till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen och gemensamma aktiviteter anordnas, till exempel skolans morgonsamlingar, högtider och fester så att eleverna ska kunna möta varandra. En hög personaltäthet och att eleverna får träna inför sammankomster för att det ska bli förutsägbart bidrar till att eleverna kan delta trots att just sociala sammanhang många gånger är utmanade för flera av eleverna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§, 18 kap. 2, 19 a, 20, 22–24 och 22–24 a §§ och 19 kap. 22–27 §§ skollagen.

8 kap. 22 a–22 c §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter och elevhälsa samt i inkommen dokumentation.

Fortlöpande bedömning av elevernas kunskapsutveckling

Lärare gör fortlöpande bedömningar för att följa och främja elevernas kunskapsutveckling och för att anpassa undervisningen utifrån elevernas behov. I olika situationer ger lärarna eleverna möjlighet att visa sina förmågor. Lärare inhämtar också information från elevassistenter för att på så sätt få en bred bild av elevernas kunskaper och progression. Hur den informationsöverföringen ser ut varierar men fungerar oftast väl. Det finns en digital applikation för kommunikation mellan personal. Lärare överför information, oftast muntligt om vad varje elev ska arbeta med och uppnå till andra lärare och elevassistenter. Det finns också ett gemensamt digitalt system på skolenheten för dokumentation av elevernas kunskapsutveckling, vilket innebär att lärarna kan dokumentera löpande och vid särskilda avstämningsdatum under läsåret. Lärare gör fortlöpande bedömningar använder också dessa för att anpassa undervisningen, såsom att lägga in mer repetition av vissa moment, använda fler stödstrukturer i undervisningen eller anpassa svårighetsgraden på uppgifter utifrån olika elevers förutsättningar. Elever kan också få andra eller fördjupade uppgifter för de elever som kan nå ett högre betyg.

Lärare på skolenheten ger eleverna en fortlöpande återkoppling genom att med olika metoder synliggöra vad eleverna lärt sig i samband med att uppgiften genomförs och eller avslutats. Vissa lärare dokumenterar elevernas utveckling med hjälp av foton eller filmer för att tillsammans med eleverna se elevens progression. Lärare återkopplar också vid utvecklingssamtalen om elevens styrkor och om vad eleven behöver utveckla för att komma längre. Rektorn uppger att skolan ser elevers

progression, men att det kan vara utmanande för både lärare och elever att se framsteg då det oftast tar lång tid innan framsteg sker, vilket försvårar både återkoppling och bedömning.

Lärarnas samverkan i bedömningsarbetet

Det finns en strukturerad samverkan mellan lärarna kring bedömningsfrågor. Det finns tid avsatt för löpande bedömningsdiskussioner vid strukturerade möten och betygskonferenser. På så sätt har lärarna skapat en samsyn kring värdeorden i styrdokumentet. Lärarna är också överens om värdet av dokumentation och ett exempel på kollegialt samtal som förts kring bedömning, pedagogisk planering och betygskriterier är hur ytterst små framsteg eller framsteg efter mycket lång tid av repetition bör bedömas.

Utifrån skolans aktuella elevgrupp har vissa funktioner i elevhälsan och rektorn under innevarande läsår genomgått en webbaserad utbildning om bedömning vid svår intellektuell funktionsnedsättning i Specialpedagogiska skolmyndigheten regi i syfte av att stödja lärare i bedömningsfrågor.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 18 kap. 3 § skollagen.

4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn och huvudmannen samt i inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen gör självständiga bedömningar av kvaliteten i verksamheten och om syftet med utbildningen uppfylls. Huvudmannen tar del av rektorns beskrivning av verksamheten och det finns system och rutiner för insamling av kunskapsresultat och resultat av elevernas upplevelse av

trygghet samt andra relevanta underlag för att kunna göra en egen bedömning av om utbildningen lever upp till uppdraget att bidra till elevernas personliga utveckling och förbereda dem för ett aktivt deltagande i samhällslivet. De regelbundna möten som huvudmannen har med rektorn handlar både om löpande frågor såsom om behov uppstår kring anpassningar och långsiktiga avväganden.

Huvudmannen har god kännedom om lärmiljön på skolan, och genomför på ett systematiskt sätt egna kartläggningar och analyser av om de förutsättningar verksamheten har i form av lärverktyg och lärarnas kompetens är ändamålsenliga utifrån verksamhetens behov och mål. Huvudmannen har de senaste åren prioriterat att tillgängliggöra och utveckla utomhusmiljön och skolans lokaler då elevunderlaget förändras och elever med större behov kommer att öka i antal. Förändringarna har utformats med hänsyn till elevgruppens behov. Det finns en långsiktig strategi för att öka kompetensen bland lärarna. De kompetensutvecklingsinsatser som huvudmannen erbjuder består till exempel av digital fortbildning och verksamhetsbesök för lärare samt att lärare förra året fick handledning av extern psykolog i det dagliga arbetet utifrån i de behov som fanns. Huvudmannen anställer också fler behöriga lärare för att undervisa i den anpassade gymnasieskolan.

Behovsanpassat stöd till rektor och skolenhet

Huvudmannen ger rektorn ett stöd som grundar sig i identifierade behov. Rektorn ingår i ett nätverk med andra rektorer inom samma pedagogisk inriktning som skolan har och rektorn har också kontakt med andra skolor i närområdet där det finns möjligheter att samverka kring skolfrågor och systematiskt kvalitetsarbete. Enligt huvudmannen är det viktigt för verksamheten med både inspiration och nya kunskaper i en rektors pedagogiska ledarskap. Huvudmannen är medveten om att det finns ett behov av att höja behörigheten hos lärargruppen och har därmed bistått rektorn med stöd i rekryteringar.

Huvudmannen har ett aktivt arbete för att underlätta samverkan mellan andra skolenheter och gynna kontakter med omgivande samhälle. Andra skolor inom samma pedagogisk inriktning och de grundskolorna som eleverna kommer ifrån utgör ett naturligt nätverk. Kontakter med omgivande samhälle gynnas genom att det till exempel på skolområdet finns daglig verksamhet och verksamheter som blanda annat bedriver odling, verkstäder och djurhållning, där eleverna kan vara delaktiga. Från huvudmannen finns en förväntan om att de olika delarna i samhället ska samexistera med varandra och att skolenheten ska vara en del av en levande gemenskap. Att som elev vara en del av ett sammanhang och möta olika verksamheter är en möjlighet till personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Huvudmannen har anställt en studie- och

yrkesvägledare på 75 procent som med ett stort kontaktnät underlättar skolenhetens kontakter med det omgivande samhället och med ett tydligt uppdrag att stötta skolan när det gäller arbetslivsorientering, platser för praktik och arbetsplatsförlagt lärande.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Beslutet har fattats av Sofia Granberg, beslutsfattare.

I den slutliga handläggningen har Malin Hennius, utredare (föredragande) och Anneli Flygare Rydell, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En intervju med huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 13 och 14 maj 2025. Besöket genomfördes av Anneli Flygare Rydell och Malin Hennius.

Saltåskolan anpassad gymnasieskola är en fristående skolenhet i Södertälje kommun med huvudman Föreningen Saltå by. Skolan erbjuder individuella program, programmet för estetiska verksamheter och programmet för fastighet, anläggning och byggnation. Vid granskningstillfället går 33 elever på skolan.